

SADRŽAJ

PREDGOVOR	5
UVOD	7
PROBLEM I PREDMET ISTRAŽIVANJA	7
CILJEVI I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA.....	12
STRUKTURA RADA I KRATAK OPIS POGLAVLJA	14
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	15
1. TEORETSKE OSNOVE ISLAMSKE EKONOMIJE	17
1.1.POJAM I DEFINICIJA ISLAMSKE EKONOMIJE	17
1.1.1. Pojam i definicija.....	17
1.1.2. Islamska ekonomija i druge ekonomije	19
1.1.3. Povijest islamske ekonomije.....	22
1.1.4. Razvitak islamske ekonomije	24
1.2. SUBJEKTIVNI FAKTORI ISLAMSKE EKONOMIJE	25
1.2.1. Vjerovanje u Uzvišenog Boga u islamskoj ekonomiji	25
1.2.2. Vjerovanje u posljednjeg Božijeg poslanika Muhammeda, s.a.v.s., u islamskoj ekonomiji	29
1.2.3. Čovjek u islamskoj ekonomiji	33
1.2.3.1. Čovjekov rad u islamskoj ekonomiji.....	39
1.2.3.2. Savjesno obavljanje poslova.....	43

1.2.3.3. Čovjek i vrijeme	44
1.2.3.4. Islamsko iskušenje ljudi.....	44
1.2.3.5. Ljudska savjest	48
1.2.4. Žena u islamskoj ekonomiji	51
1.2.5. Domaćinstvo	53
1.2.5.1. Domaćinstvo kao subjekt proizvodnje	53
1.2.5.2. Domaćinstvo kao subjekt potrošnje	53
1.2.6. Stanovništvo.....	54
1.2.6.1. Brojno stanje stanovništva.....	55
1.2.6.2. Struktura stanovništva	56
1.2.6.3. Razmještaj stanovništva	58
1.3. OSNOVE ISLAMSKE EKONOMIJE	59
1.3.1. Moralni principi u islamskoj ekonomiji	59
1.3.1.1 Dozvoljeno i zabranjeno u islamskoj ekonomiji.....	59
1.3.1.2. Zabrana nasilja i eksploracije nad ljudima i njihovim ljudskim pravima	64
1.3.1.3. Prevara	73
1.3.1.4. Špekulacija	77
1.3.1.5. Mito.....	79
1.3.1.6. Krađa	80
1.3.1.7. Zabrana škrnosti i pohlepe	81
1.3.1.8. Zabrana svih privrednih djelatnosti koje imaju veze sa pornografijom, kockom, alkoholom i svinjskim mesom	83
1.3.2. Proizvodni faktori u islamskoj ekonomiji.....	85
1.3.2.1. Allahovo vlasništvo nad sredstvima za proizvodnju	85
1.3.2.2. Zemljišna renta	87
1.3.2.3. Pravo i dužnost na rad.....	89
1.3.2.4. Pravo slobode	92
1.3.2.5. Islamski znanstveno-tehnološki napredak	93

1.3.2.5.1. Patenti i licence u islamskoj ekonomiji	95
1.3.2.6. Vakufi	96
1.3.2.7. Ekonomski razvoj u islamskoj ekonomiji	102
1.3.2.7.1 Korištenje raspoloživih resursa koje nam je Uzvišeni Allah dao ..	109
1.3.2.7.1.1. Dobro objave	114
1.3.2.7.1.2. Dobro zajednice, poslanika i knjige	115
1.3.2.7.1.3. Dobro nebesa i Zemlje i održavanja njihova	118
1.3.2.7.1.4. Dobro dana i noći	119
1.3.2.7.1.5. Dobro znanja	120
1.3.2.7.1.6. Dobro Pravog puta.....	121
1.3.2.7.1.7. Dobro Allahovog oprosta.....	122
1.3.2.7.1.8. Dobro Allahovog uputstva	122
1.3.2.7.1.9. Dobro Allahove milosti i blagodati.....	123
1.3.2.7.1.10. Dobro lijepih jela, opskrbe i odjeće	125
1.3.2.7.1.11. Dobro Kur'ana	127
1.3.2.7.1.12. Dobro vjere	128
1.3.2.7.2. Korištenje svog udjela na Ovom svijetu	133
1.3.2.7.3. Činjenje drugima dobra	135
1.3.2.7.4. Zabранa činjenja nereda	136
1.4. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE U ISLAMSKOJ EKONOMIJI	138
1.4.1. Opći pristup.....	138
1.4.2. Obaveza pokornosti upraviteljima (prepostavljenim) u onome što nije grijeh	144
1.4.3. Halifa Omer, r.a., i rukovodioci.....	146
1.5. TRŽIŠTE U ISLAMSKOJ EKONOMIJI	149
1.5.1. Tržište	149
1.5.2. Konkurenca	150
1.5.2.1. Uloga konkurenca	151

1.5.2.2. Oblici konkurencije	151
1.5.3. Ponuda i potražnja	153
1.5.4. Ponuda	154
1.5.5. Potražnja	156
1.5.6. Zakon ponude i potražnje u islamskoj ekonomiji	158
1.5.7. Trgovina u islamskoj ekonomiji	161

2. TEORETSKE OSNOVE ISLAMSKIH FINANSIJA 173

2.1. Opći pristup.....	173
2.2. Islamska banka	174
2.3. Islamska banka i neislamske banke	177
2.4. Novac.....	178
2.4.1. Šta je rečeno o novcu u Kurđunu	178
2.4.2. Šta je rekao Muhammed, s.a.v.s., o novcu	180
2.4.3. Islamski novac.....	180
2.4.4. Novac u islamskoj ekonomiji	184
2.4.5. Islamski novčani sistem	185
2.4.6. Količina novca u opticaju	187
2.5. Krediti.....	189
2.5.1. Dobro mnogostrukog vraćanja zajma	198
2.6. Kamata.....	199
2.6.1. Historija kamate	200
2.6.2. Zašto je kamata u islamu zabranjena	201
2.6.3. Kamate i banke	204
2.6.4. Kamata i štednja	205
2.6.5. Stav Kurđana o kamati	207
2.6.6. Kamate u hadisima Muhammeda, s.a.v.s.....	211
2.6.7. Razlika između trgovine i kamate	213
2.7. Inflacija	216

2.8. Zgrtanje blaga	219
2.9. Osuda bespotrebnog moljakanja, traženja i prosjačenja.....	222
2.10. Davanje sadake	225
2.11. Zekat.....	233
2.12. Islamski budžet	235
2.12.1. Opći pristup	235
2.12.2. Načela islamskog budžeta	235
2.12.3. Budžetski prihodi u islamu	236
2.12.4. Budžetski rashodi u islamu	237
2.12.5. Plate zaposlenih radnika u državnim organima, službama i ustanovama.....	239
2.13. Islamsko dioničarsko društvo	240
2.13.1. Islamska dionica ili akcija.....	240
3. IMPLEMENTACIJA ISLAMSKE EKONOMIJE U EVROPI.	243
3.1. EKONOMIJA U EVROPI.....	243
3.2. HISTORIJSKI TOKOVI IMPLIMENTACIJE ISLAMSKE EKONOMIJE U EVROPI	245
3.3. Naučno-istraživački pristupi islamkoj ekonomiji u Evropi	252
3.4. PRIMJENA ISTRUMENATA ISLAMSKE EKONOMIJE U EVROPSKIM DRŽAVAMA	257
3.4.1 Primjena istрумената islamske ekonomije u Velikoj Britaniji.....	257
3.0.2. Primjena istрумената islamske ekonomije u Francuskoj	264
3.0.3. Primjena istрумената islamske ekonomije u Njemačkoj.....	265
3.0.4. Primjena istрумената islamske ekonomije u Italiji	268
3.0.5. Primjena istрумената islamske ekonomije u Švedskoj	269
3.0.6. Primjena istрумената islamske ekonomije u Luksemburgu	269
3.0.7. Primjena istрумената islamske ekonomije u Mađarskoj	270
3.0.8. Primjena istрумената islamske ekonomije u Poljskoj.....	271

3.0.9. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Španiji	272
3.0.10. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Švicarskoj	272
3.0.11. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Belgiji.....	273
3.4.12. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Holandiji.....	274
3.4.13. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Srbiji	275
3.4.14. Primjena istrumenata islamske ekonomije u Bosni i Hercegovini.....	275
3.5. PRIJEDLOZI ZA EFIKASNIJU IMPLEMENTACIJU ISLAMSKE EKONOMIJE U EVROPI.....	282
ZAKLJUČAK.....	289
4. LITERATURA.....	291
Biografija autora	297